

Nieuw proefbedrijf in Lelystad: de stal voor guste en drachtige zeugen

Nico Verdoes, PV

In "Praktijkonderzoek Varkenshouderij" van april 1999 is een artikel verschenen over de bouw van het nieuwe proefbedrijf in Lelystad. In dat algemene artikel is beloofd dat in de volgende afleveringen steeds van één van de stallen de technische uitvoering zou worden gegeven. Deze aflevering gaat over de stal voor guste en drachtige zeugen, waarin het onderzoek naar systeemvergelijking met en zonder stro in stabiele en wisselgroepen centraal staat.

Elk van de stallen op de nieuwe onderzoeksaccommodatie is 30,20 m breed. In het midden van de stal ligt een centrale gang van 3 m breed. De afdelingen aan weerszijden van deze gang zijn alle 13,20 m diep. Deze unifomering is doorgevoerd om later binnen bestaande muren gemakkelijk te kunnen verbouwen. De flexibiliteit wordt ook bevorderd door alle wanden tussen de afdelingen van kunststof te maken. De stal voor guste en dragende zeugen (inclusief voerruimte, zeugendouche et cetera) wordt totaal 58,61 m lang. Er zijn drie afdelingen voor opfokzeugen (42 plaatsen per afdeling), drie dekafdelingen voor guste zeugen (34 plaatsen per afdeling) en drie afdelingen voor drachtige zeugen (60 plaatsen per afdeling).

Vergelijking bedrijfssystemen

Op het nieuwe proefbedrijf is de mogelijkheid aanwezig om bedrijfssystemen te vergelijken. Er komen drie units voor 100 zeugen. In figuur 1 is getekend hoe de guste- en drachtige-zeugenstal van één unit eruit ziet. Er wordt gedacht aan een vergelijking van de volgende systemen:

- stabiele groep zonder stro (controle)
- stabiele groep met stro
- niet stabiele (grote) groep met stro.

Aan een stabiele groep worden vanaf het insemineren tot inleg in het kraamhok geen nieuwe zeugen toegevoegd. De drie units zijn zodanig uitgevoerd dat elk van de drie groepen hierin gehuisvest kan worden. De guste en drachtige zeugen worden allemaal gehuisvest in groepen met een voerstation.

Drieweeks systeem

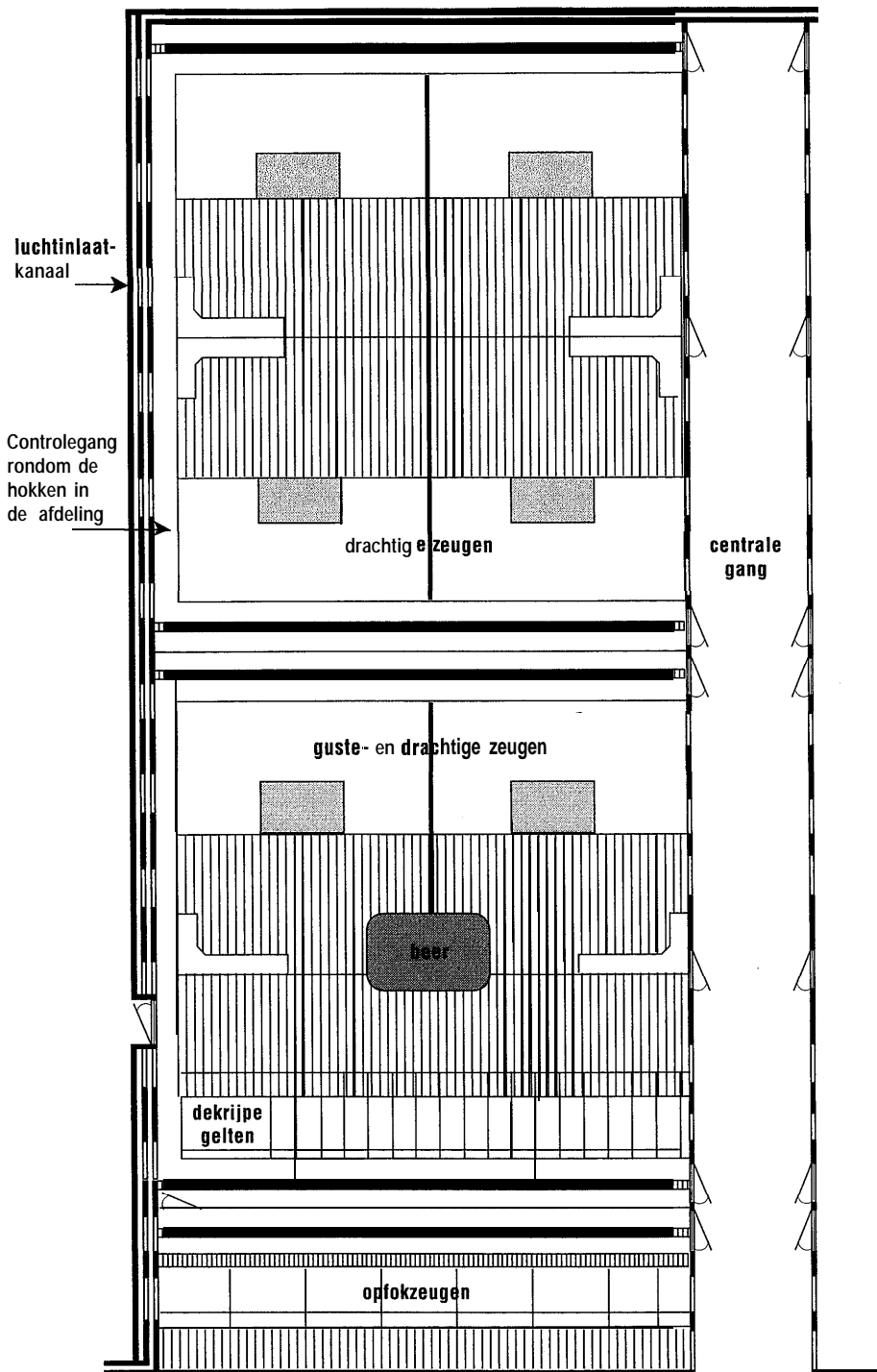
Er wordt een drieweeks productiesysteem gehanteerd. Eénmaal in de drie weken worden per bedrijfssysteem 14 zeugen uit de kraamstal gespeend. Een paar van deze zeugen zullen worden uitgesellecteerd. De groep wordt in de dekafdeling aangevuld met opfokzeugen, tot ongeveer 17 dieren. Ongeveer 15 drachtig geteste dieren gaan naar de afdeling voor drachtige zeugen.

Afdeling voor opfokzeugen

Deze afdeling (4,10 m breed) bevat zeven hokken met een bolle dichte vloer. Het emissie-arme systeem met water- en mestkanaal en hellende wanden in de mestput (IC-V) wordt hier geïnstalleerd. Boven het waterkanaal komen metalen driekantroosters en boven het mestkanaal betonroosters. In deze afdeling kunnen de opfolaeugen (vanaf 25 kg tot dekrijpheid) zowel via een trog als via een btjbak worden gevoerd.

Afdeling voor te dekken zeugen

In de dekafdeling (13,85 m breed) is plaats voor een groepje dekrijpe opfokzeugen. Verder zijn er voerligboxen aangebracht om berige zeugen enkele dagen te kunnen fixeren. De groep van ongeveer 17 zeugen heeft de beschikking over het gedeelte van de afdeling waar de voerligboxen staan (volledige diepte van de afdeling) én over één ligruimte, met de benodigde 1,3 m² dichte vloer per zeug (halve diepte van de afdeling). De dichte ligplaats is

Figuur 1: De guste- en drachtige-zeugenstal van één unit

uitgevoerd in een U-von-n. Tussen de beide poten van de 'U' is een gaatjesrooster (met 5% doorlaat) aangebracht, dat formeel geldt als dichte vloer. De zoekbeer is in het midden gestationeerd. De groep wordt gevoerd via een voerstation. Als alle dieren uit de groep geïnsemineerd zijn, gaat het hek tussen het berenhok en het voerstation dicht en krijgt een nieuwe groep de beschikking over het andere gedeelte dichte vloer en de ruimte achter de voerligboxen. Alle roosters zijn van beton. Over de controlegang kan men rondlopen door de gehele afdeling.

Afdeling voor drachtige zeugen

De vorm van de ligplaats is in de afdeling voor drachtige zeugen vergelijkbaar uitgevoerd als in de dekafdeling. In deze afdeling (15,70 m breed) staan twee voerstations opgesteld. De mogelijkheid bestaat om hier één groep van 60 zeugen te huisvesten, of twee groepen van 30 zeugen of vier groepen van 15 zeugen. In het laatste geval moeten twee groepen gebruik maken van één voerstation met separatiemogelijkheid. Ook in deze afdeling kan men over de controlegang rondlopen door de hele afdeling en zijn alle roosters van beton.

Ventilatie

De ventilatielucht wordt aangevoerd aan de lengtezijde van het gebouw. In de tekening is het lucht-aanvoerkanal buiten de buitenmuur ook te zien. De ruimte onder de dichte vloeren wordt benut als

luchtkanaal. De lucht komt niet onder de centrale gang. In het laatste hok van een afdeling wordt de lucht naar de ruimte onder de voergang geleid. Dit betekent dat de lucht per afdeling wordt binnengebracht, wat voordelen biedt op hygiënisch vlak. Op de voergang is een rooster aangebracht waardoor de lucht in de afdeling kan komen. Via een centraal afzuigkanaal wordt de lucht weer afgevoerd.

Mestafvoer

Alle mestputten zijn 0,90 m diep. Onder de gehele stal ligt standaard een rioleringssysteem. In de afdelingen waar stro of strooisel wordt verstrekt zal echter een ander afvoersysteem moeten worden geïnstalleerd. Daarbij valt te denken aan mestschuiven, mestvijzels of mestbanden. De keuze zal gemaakt worden als een (nu lopend) oriënterend onderzoek naar mestafvoersystemen met stro is afgesloten. Voor de toekomst ziet het Praktijkonderzoek Varkenshouderij het als een uitdaging om Groen Label-systemen met stro te ontwikkelen. Alle mest wordt afgevoerd via gesloten systemen in de loopbare ruimte onder de centrale gang, die 2,20 m diep is uitgevoerd.

Planning

Inmiddels is het bestek van de stallen gereed. De aanbesteding zal nog dit jaar worden afgerond. In een volgend artikel zal de stal voor kraamzeugen besproken worden. ■